



Előfizetési árak:

Egész évre	8 kór. — fl.
Fél évre	4 kór. — fl.
Negyed évre	2 kór. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlköázásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Julius 2.

40. szám

Egyesülésben van az erő.

„Az erő, mely physikai, párosuljon az erélylyel, mely erkölcsi!” A bölcsészet egyik jelesének ez a mondása igazolást nyert már számtalanszor az életben s mégis bár ezt látják, sokan szeretnek szemet húnyni az igazság fénye előtt s még a verőfényes napon is szemet húnyni azt mondják, hogy sötét van. Szóval sokan botorkálnak még a sötétségben, daczára annak, hogy csak egyet kellene lépniök előre és kilépnének az árnyék homályából.

Az erdészeti és vadászati altisztek élete nem egyéb az örökös küzdés megszakítottan lánczolatánál; küzdenek az anyagiakban, küzdenek az időjárás zordonsága és viszontagságai ellen, viaskodnak a természet mostohaságával télen és nyáron egyaránt. Ilyen küzdelemben a gyöngé embernek elbukni, testi szervezetének elpusztulni vajmi könnyű, nem csoda tehát, hogy ebben a valóban számottevő tekintélyes testületben felette gyakori az idő előtt való elgyengülés, elnyomorodás. Felismerve ezt a helyzetüket, az erdészeti altisztek már évek óta azon törekednek, hogy maguknak az esetleg bekövetkezhető nyomor ellen lehetőleg idejekorán támaszt keressenek s szegénységük mellett a saját erejükre nem támaszkodhatván, vajjon mi csodálatos van abban, hogy a segílyt önmagukban, de kivált abban az erőben keresik,

mely az egyesülésben, a szétforgácsolt erők összehozásában, ez által pedig végre mégis önmagukban keresik.

Az igyekezetnek már eddig is megvan a maga gyümölcse, nyílt bizonyágául annak, hogy a gyümölcsnek, melyet az eső egyformán öntöz és növel, a napfény pedig egyaránt megtermékenyít, csak a kezünkkel kell utánna ki nyulnunk, hogy azt magunknak leszakithassuk.

Tanubizonyága ennek az, hogy már több erdőhatóság és uradalom dicsekedhetik erdészeti altiszti segélyegyesülettel, mely igaz hogy nem felel meg teljesen a kívánalmaknak, de mégis csak valamivel több a semminél, érdeme pedig leginkább abban nyilvánul, hogy megmutatja nekünk azt az erőt, mely az egyesülésben, a szoros összetartásban rejlik. Sajnos, hogy a jó példának még mindig csak kevés követője akad, pedig nem panaszkodhatunk, hogy figyelemünk azokra fel nem lett volna hiva.

Itt van a mi lapunk, az Erdészeti Ujság, mely immár közel hét éven át számtalanszor felvetette az erdészeti és vadászati altiszti személyzet érdekeinek a kérdését, igyekezett a széttagolt és a haza minden vidékén szétszórt testületi tagokat egy góczpontonban egyesíteni s őket egy közös egyesület megalakítására buzdítani és mi az eredmény? A kitűzött zászló köré alig gyülekezett 2—3 százaléka az egésznek, míg a többi megmaradt az ő visszavonultságában, nem törődve sem a maga, sem társai sorsával.

Pedig egy ilyen egyesület megalakítása valóban életszükséget képez s annak jótéteményei szinte beláthatlanok. Belátjuk ezt néhányan s küzdünk is érdekében tehetségünk szerint, de a nagy tömeg és az abban rejlő erő még mindig távol tartják magukat a mozgalomtól. A dolog szinte érthetelen, mert abban, hogy a közös érdekek kiküzdésében való részvételre felhivattak, nem volt hiány, de sajnos, a jó szót nem akarta semfűlök, sem szívük bevenni. Már pedig arra, hogy egy ilyen nagyobb szabásu egyesület hivatásának teljesen megfelelhessen, első sorban szükség van a tömörülésre, a közös erővel való munkálkodásra, az erőknek kisebb töredékekre való szétforgácsolása pedig nem lehetőleg kerülendő.

Tudom én, hol rejlik a hiba!

Az általunk célzott országos egyesületnek hivatása lenne egyesíteni kebelén az összes erdészeti és vadászati altiszteket s mi meg is tesszük, hogy néhol hatóságunkint uradalmaként összejövünk, gyülesezünk, szónokolunk, sőt talán bankettezünk is, de — sajnos — ennél tovább ritkán megyünk, hanem azután szépen szétozlunk, a nélkül, hogy többet tettünk volna. Kint a magánéletben kicsinyeskedünk, az „én“-t toljuk előtérbe s nem a közcélakat. Akadnak olyan kartársaink, kiket a szerencse istenasszonya kegyeltjeivé tett s az ilyenek megnyugodván jó sorsukban, keveset vagy éppen semmit sem törődnek mostohább sorban élő kartársaikkal és az egyesülést csak

puszta frázisnak tartják. Talán jól van ez így? Nem, nem és harmadszor is nem!

Nekünk utóvégre mégis csak be kellend látnunk, hogy eddig taposott utjaink nem vezetnek célhoz. Szakítanunk kell végre valahára az eddig tanusított közönynyel és sejtünk a szózat hallatára, mely minket a tömörülésre szólít.

Az eszme régen fel van vetve, fel vetette azt legjobb, leghüségesebb barátunk, az Erdészeti Ujság, de sajnos, nagyon sokan vagyunk még olyanok, ki nem fogjuk fel az igaz barátság becsét s nem akarunk viszont mi is barátjaivá lenni annak, ki egész életét az érettünk való küzdelemnek szentelte. Egy ember van, ki mindnyájunkért dolgozik s mi ezren és ezren nem tudjuk ezt az egyet hozzánk méltón és illendően támogatni.

Nem célozom nekem itt dicsőhymnuszokat zengeni. sem pedig a hizelgés kétes értékével mérni, de csak valljuk meg az igazat, hogy lapunk még ilyen csekély támogatásunk mellett is elérte azt, hogy nem egy cikkével felköltötte az irányadó körök figyelmét és ha testületünk valamely részénél bizonyos javulás tapasztalható, nem szabad kételkedünk benne, hogy abban nem csekély része van neki is.

Szükségesnek vélem tehát, hogy ha már egyébben nem, legalább abban legyünk egyek és összetartók, hogy egyedüli hüségesszólónkat, a mi lapunkat mindnyájan kivétel nélkül pártoljuk; vigyük azt be otthonainkba,



TÁRCZA.

A zabszem.

(Egy huszártiszt visszaemlékezéseiből.)

A „Hazánk“ után.

(Folytatás és vége).

Sántikálva futott végig az utcán s mégis elkésett az érváltásról. Volt mit hallani Stromszky kapitánytól; félóra hosszan kárpálta Zénót, ki szörnyű kinokkal állott előtte haptákban, amíg a szidalomnak vége lett. Aztán az örségi szobát vette át, a jelentést írta meg, az istállóba kellett mennie, mert az alezredes istállózítet tartott s mindezt sántikálva, a zabszemek miatt.

Na végre visszaérkezett a szolgálati szobába. Le lehet huzni talán a zabszemes csizmát egy perczre.

— Hé, ordonnanc, napos, hornista, vagy ki a hóhér, gyere be! — kiáltá ki az előszobába.

Stromszky kapitány lépett be. Zéno felugrott, majd felszisszenve újból leült hirtelen.

— A legényed kérte, hogy oszszam be a századhoz. — szólt a kapitány, — nem marad nálad, mert brutálisan bánss vele. Nehányszor figyelmeztettelek már, hogy így nem kapsz jóra való legényt.

— De kérlek, mikor az akasztófárávaló tegnapelőtt, abban az esőben. . .

— Jó, jó, — szólt újból a kapitány, — tudom, megkorbácsoltad ok nélkül.

— Most meg a csizmámba zabot dugott, hogy boszantson. Megengeded, hogy lehuzhassam.

— Bocsánat, — szólt a kapitány ridegen. Ez szolgálati ügy, ezt lehuzott csizmával nem intézhetjük el. Válassz magadnak más valakit, mert a te Andrisodat az alezredes ur kérte tőlem.

Stromszky hidegen szalutált és elment. Zéno elkezdett cizmájával kinlódni, de a feszes nadrágtól nem bírta letolni a makacs csizmát.

egyesületeinkbe, a vendéglőst, kinél gyakrabban megfordulunk, kötelezzük annak tartására, szóval legalább ez az egy dolog legyen egyelőre az, melynél egyetértők leszünk s melynek felkarolásához szívvél, lélekkel egyesülünk. Hiszem, hogy ha ezt meg tesszük, már rövid idő múlva észlelni fogunk nagy változást nem csak hivatásbeli, de társadalmi életünkben is és tapasztalni fogjuk az egyesülés nagy erejét

Azután ott van még lapunk szerksztőjének egy másik, nagyon életrevaló eszméje: kiadása egy olyan családi naptárnak, mely egyuttal magában foglalná a hazánkban élő összes erdészeti és vadászati altisztek czim és lakjegyzékét. Ilyen mű bizonyosan hivatva lenne minket közelebb hozni egymáshoz s ez által megkönnyíteni végleges egyesülésünket. Tudtommal alig van olyan háztartás, melyből naptár hiányoznék; milyen szép lenne az, ha eldicsekedhetnénk a világ előtt, hogy ime nem szorulunk már az idegenre, hanem megvan nekünk a magunké. Meg vagyok győződve arról, hogy a tisztelt kartársak szívesen megragadták már eddig is az alkalmat s tömegesen küldték be a saját és társaik czim és lakjegyzékét (Igen, eddig már vagy 60 kartársra vonatkozó adattal rendelkezünk, újabb jelöl annak, hogy mily kevésbé törődnek tisztelt kartársaink az érdekükben felvetett eszme iránt. A szerkesztő.)

Még egyszer kérem a tisztelt kartársakat,

hogy ragadjanak meg minden alkalmat, mely az egyesüléshez vezet, mert egyedül ebben van az igazi erő!

Répay Albert.



Néhány szó a fenyő épületfa kikezeléséről.

A tisztelt olvasónak már bizonyosan volt alkalm a fogyasztási piacokon, a folyók vagy uszapatakok mentén fekvő rakodó helyeken észrevenni, hogy a vágásokból kikerült fenyő épületfa tömegében hol több, hol kevesebb olyan törzs is van, mely nem a maga teljes hosszúságában, hanem rövidebb darabokban, tehát megcsontitva lett kikezelve. Megengedem, hogy az ilyen csonka darabok termelését gyakran a kényszerűség okozta, akár a törzs ferde növése, akár annak korhadtsága, vagy más hasonló okok miatt, mégis azt hiszem nem tévedek akkor, midőn azt állítom, hogy az ilyen kikezelésnek legtöbb esetben az volt az oka, hogy munkásaink a nyert utasításokat nem tartották be.

Ismerve azt a kárt, a mit ez által az erdőtulajdonosok szenvednek, minden igyekezetünkkel oda kell törekednünk, hogy annak eleje vétessék, mit leginkább úgy érünk el, ha az épületfának lehetőleg egész hosszában való kitermelésére törekedünk. Ez a szempont vezérelt akkor, midőn elhatároztam erről lapunk hasábjain foglalkozni különös tekintettel a nagyban való fakikezelésre.

Itt először is az a kérdés merül fel, hogy vajjon Itt először is az a kérdés merül fel, hogy vajjon lehetséges-e az épületi fát teljes hosszában kihozni egészen a meghatározott fogyasztási piacig? Erre a kérdésre talán nem csak a nagyobb rész, hanem mindenki azt fogja mondani, hogy ez nagyobb fatömegeknél szinte merő lehetetlenség, így tehát minden lehető módot és

Amint így erőlködött, újból megnyílt az ajtó s azon egy hegyes szakállu, pájészes zsidó sunnyogot be.

— Hadnagy ur, a váltója lejárt, tessék fizetni otthon mondotta az inasa, hogy itt tetszik lenni én tehát bemutatom még délben. Talán tetszik mindjárt kiegyenlíteni ezt a kis összeget.

— Kiegyenlíti az öreg apád, te hóhér! — orditá dühvel Zéno, ki félig már letolta kardja segélyével az egyik csizmát. — Eredj a pokol mélységes fenekébe, mert ketté hasítalak.

A zsidó azonban sarkára állott.

— Csak tessék kissé halkabban üvöltözni, tisztelt hadnagy ur, mert ez nem manier! A pénzemet követelem.

— Még te tanítasz maniera, te akasztófárávaló, no várj.

A renitens csizma éppen lekerült Zénó lábáról. A hadnagy felkapta a sarkantyus készséget s úgy vágta Áron arcába, hogy annak sápadt képéből kibugygyant a vér. A zsidó megtántorodott, de a követ-

kező pillanatban kívül volt az ajtón s jajveszékelve futkosott csörögve metszett arcával.

Zéno dühé lehült. Odasántikált fél csizmájához s belenyúlt.

— Hogy a fészkes fülemile egye meg ezt a zabszemet — mormogá — ha ez nem lett volna, Áronnal szőrmentiben bántam volna. Adok neki most husz forintot, vár két hónapig újra. Most meg az óbégatásával teletölti a kaszárnyát.

E percben kívül megharsant a kürtszó. Zénónak nem volt ideje arra, hogy a zabszemet előkurászsa csizmájából, föl kellett hirtelen megint rántania. Ugy rohant ki a szobából, utközben kötve fel kardját s dugdosva be a csizma strupliját.

Zénónak, miután az őrséget ismét lerendelte, kis levélkét kézbesítettek. Mennyasszonya tett abban szemrehányást neki, amiért nem volt nála két nap óta. A könnyelmű fluban hamar készen volt az elhatározás: semmi veszély nem fenyegeti föllebbvalói részéről, mert hiszen ügyeletes kapitány, ezredparancsnok már mind

eszközt kell felhasználnunk arra nézve, hogy minél kevesebb törzsben essék kár, mely keletkezhetik megütődés, törés, széthasadás vagy helytelen levágás és felfűrészelés következtében. Arról, hogy melyik munkánál s mikor eshetik kár az épületi fában és hogy miként kell igyekeznünk azt elhárítani, az alábbiakban sorolom fel.

I. A fa döntése.

Ennél a munkánál nem elégséges a törzsek kijelölése után egyszerűen bevezetni a munkába a favágókat, azokat utasítással és tanácsal ellátni, no meg talán hébe-korba meg is tekinteni a munka folyását, hanem a vágás ideje alatt nap nap után együtt kell ott lennünk munkásaink mellett.

A munka kiadásánál általában az a szokás honosult meg, hogy a munkásokat darabszám, néhol bizonyos vastagsági méretek szem előtt tartásával fogadjuk fel, abból az elvből indulván ki, hogy ilyen módon a favágó saját érdekében is arra fog törekedni, hogy mentül rövidebb idő alatt minél több törzset döntsön le. Ha már most az ilyen munkásnak arra nézve adunk tanácsot, hogy milyen eljárást kell követniök a döntött törzsek törésének lehető apasztása tekintetéből, szinte mérget vehetünk rá, hogy tanácsunk követése lesz a legkisebb gondja, mert hiszen az ő véleménye szerint a javasolt eljárás idővesztéssel jár s elvégre is ő azt a fát meg nem kötheti, az ellenkező oldalról át nem lökheti, egyébként pedig az ő kötelessége úgyis csak a döntés és hántás, ő tehát nem vonható felelősségre a törés miatt. Utóvégre ha egyik-másik törzs el is törik, ez neki csak nyereség, mert kevesebb dolga akad a legalyazásnál és hántásnál. Mi legyen tehát ilyen viszonyok mellett a mi teendők?

Bizon itt nem tehetünk egyebet, mint hogy a munka folyama alatt folyton ott tartózkodunk a vágásban, folyton ellenőrizvén a munkásokat s ügyelvén arra, hogy az általunk előirt szabályokat minél jobban

betartsák s a törés lehető elhárítására az esésnek kedvezőbb irányt adjanak, ügyelvén kivált arra, hogy az egyik törzs ne essék a már ledöntött másikra.

Az, hogy a fát mely irányba döntessük, leginkább a vágandó terület fekvésétől függ s bajos felállítani csálhatatlan szabályokat, mégis lehetőség szerint tartsuk szem előtt a következő általános irányelveket:

Sik területen az esés iránya mindig a vágásból kivezető út szemközt való oldala legyen, hogy így a döntött törzsek vastagabb végükkel kerüljenek közelebb az úthoz, mi azután nagy könnyebbséget okoz a fuvarosnak a felrakásnál. Ügyelnünk kell továbbá arra, hogy a fa a terület sima és tiszta részére essék, mert ha széldöntvényre vagy körre zuhan, könnyen eltörik. Patakon vagy mély árkon keresztül soha se engedjük dönteni a fát, hanem mindig csak azok mentén, csúccsal felfelé,

Meredek és sziklás hegyoldalon sokkal nehezebb a munkája a favágónak, itt tehát nekünk is meg kell kétszerezniük figyelmünket és éberségünket; jóformán minden egyes törzsnél külön kell tervezni a kedvezőbb esés irányát, lehetőség szerint mindig úgy, hogy a fa csúcsával a hegynek felfelé, essék a mi ugyan nagyobb fáradságot okoz a munkásnak, mert itt küzdenie kell a természetes, azaz a törzsnek önsúlya által elérni óhajtott irány ellen.

II. Kivontatás és csúsztatás.

Midőn már a döntéssel és az azzal egybekötött tisztítással és hántással végeztünk, marad egy kis időnk a pihenésre, addig tudniillik, míg a lehántott törzsek forgatására és hosztolására kerül a sor. Ez a két munka ugyanis nem veszi annyira igénybe figyelmünket, mint az utánuk nyomban következő kivontatás, esetleg csúsztatás.

A hegyoldalon döntött épületfát a völgybe esetleg az útig szokás kivontatni vagy lecsúsztatni, a szerint, a mint a lejt enyhébb, vagy meredekebb.

eltávoztak s déli pihenőnek adták magukat, öt percre elfut menyasszonyához, úgyis csak itt a közelben lakik. Meghagyta hát az altisztnek ha netalán keresné valaki véletlenül, hazudja azt, hogy az istállóba ment és szalajtsa utána, ő maga pedig hirtelen kiosont a tisztikijárón a városba.

Az elkényeztetett gazdag Klarissz, kinek hozománya egyszerre megszabadította volna Árontól és társaitól a szorongatott hadnagyot, igen rossz szeszélyben volt. Délutáni pihenéséből zavarta fel a hadnagy ur, ki tükön ült és zabszemeken állott a rövid beszélgetés alatt. Alaposan össze is horgoltak s Zéno mérgesen rohant el menyasszonyától. A kapuban az alezreddel ütközött össze.

— Hogyan, hadnagy ur, — szólt a parancsnok szigorúan, — ön itt van szolgálatban?

Zéno megmerevedett és sóbálványnyá változott.

— Adja át a szolgálatot báró Brukner főhadnagy urnak s menjen haza szobafogságba, amíg további parancsot nem kap. Ön ellen egy hitelezője följeletést

tett gyilkossági kísérlet miatt. Az őrszobában kivont karddal rohanta meg a hitelezőjét; arcán a sebet magam is láttam.

— Alezredes ur, — dadogá Zéno, — a dolog úgy történt . . .

— Majd igazolhatja magát a bíróság előtt.

III.

„ Zéno hadnagy, a tiszt állás kötelmének megsértése miatta lefokoztatik s közlegényi rangban a 7. huszárezred állományába osztatik be”

„Azalatt meg elhagyá babája”

S mindez pár zabszem miatt!

Huszárkapitány.

Egy lakodalom.

Cincinnati nemrég szabad gondolkodó lakodalmat ünnepeltek. Az esküvőn nem történt valami különösebb dolog, de azok a kötelezettségek, amelyeket az ifju pár magára vállalt, felülmúltak mindazt, ami

A vontatást és csúsztatást is a legtöbb esetben darabszámra szokás végeztetni és mivel itt is a munkásnak az a legfőbb érdeke, hogy minél rövidebb idő alatt mentül több darabot hozzon ki vagy csúsztasson le a kijelölt rakodóig, nekünk erdészeti altiszteknek ezeknél a munkáknál sem szabad hiányoznunk.

A csúsztatásnál legfőbb gondot arra kell fordítani, hogy a fa mindig a vastagabb végével jöjjön lefelé.

Igaz, hogy ez a munkásra nézve nehezebb, ellenben az erdőbirtokosra, illetve a fa tulajdonosára nézve annál előnyösebb, mert ilyen eljárás mellett a fa nem furja be magát a földbe és a már leeresztett törzsnek a lapja nem szolgál az utána lezuhanó szálfának czéltáblául s így ez nem is hasisíthatja szét amazt.

Az így le közelített épületi fát most már az út irányában garmadába egyengessük, ki ezt — ha a szükség úgy kívánja — naponta kétszer, sőt többször is ismételjük meg, mert ha ezt elmulasztjuk, a lezuhanó fatörzsek nem csak önmagukban, hanem az alattuk rézsutosan, sőt egyenesen fekvő fában is nagyobb kárt okozhatnak.

(folytatása következik.)



Homály és világosság.

Hálás köszönettel tartozom a Magyar Erdész szerkesztője, tekintetes imecsfalvi Imecs Béla úrnak azért a készségeért, melylyel a lapunk 36 számában „Nem értek egyet” című szerény soraimat becses figyelmére méltatni sziveskedett, világosságot derítvén ez által abba a homályba, melyben a Magyar Erdészben közölt s az erdőtörvény megváltoztatására vonatkozó cikk után köztünk számosan leledzetek s midőn most ismét tollat ragadok, erre nem a tollharcz vágya vezet — melyhez különben is gyöngének érzem maga-

mat —, hanem szükségesnek látom kissé megindokolni előbbi felszólalásomat.

Az „Erdőtörvényünk egyik hibájáról” feliratu cikk kissé homályos volt ahhoz, hogy abból mindazt megérteni lehessen, mire nézve az „Értsük meg egymást” cím alatt csekélységemhez intézett válasz felvilágosítást nyújtott.

Az elől jelzett cikkben ugyanis a következő kitétel volt olvasható:

„A törvényt revisió alkalmával módosítani kellene úgy, hogy a kérdéses birtokoknál csak megfelelő számú képzett erdőőr alkalmazása tétessék kötelezővé, a mellett azonban a védelem és őrzés gyakorlására — éppen mint a magán birtokoknál — a vizsga nélküli fedhetlen életű 24 éves egyén is felelőskedhet legyen és fegyvert viselhesen. Az amugy is oklevéllel bíró erdőtiszt esetről-esetre megállapítja a vizsgázott örök számát.”

Ez az, kérem, a mi az én gyöngé felfogásom szerint még tágabb teret engedhetne a törvénytelen állapotnak, mert azok, akik most nem tisztelik a törvényt, nem hivei a rendszeres erdőgazdaságnak, nem rendületlen hivei hazai erdészetünk felvirágoztatásának s nem tekintenek atyai büszkeséggel alárendeltjeikre, azok itt felhasználhatják az alkalmat s kényük-kedvük szerint, esetről-esetre hol egy, hol két altiszt alkalmazását tarthatják megfelelőnek még ott is, hol akár hatra vagy tízre is szükség lenne. Arra, hogy az erdőtiszt urak közt akadnak ilyenek, akár hány esetet tudnék felsorolni, habár talán ezek sem csupán azért teszik, mert a béresből, kocsibólá tvedlett emberük valamivel kevesebbe kerül, hanem azért, mert az ilyen emberek szolgálatkészsége mellett feleslegessé válik a tehenes meg a csizmatisztító tartása.

Ilyen aggodalmaim mellett tehát nyilván volt okom a felszólalásra, most azonban, hogy az „Értsük meg egymást” című cikkben az azt szerzett főerdész

eddig még az Egyesült-Államokban is ritkán fordul elő, ahol pedig excentrikus házasságok kötése nem tartozik a ritkaságok közé. Egy városi bíró adta össze a fiatalokat az ország törvényei szerint: de az a mondat, hogy a „nő tartozik férjének engedelmeskedni,” kihagyatott. A bíró után a szabadgondolkodók szövetségének elnöke szólalt föl és alig akart vége szakadni beszédének. Azokat a kötelességeket sorolta fel, amelyeket az ifju párnak a szabadgondolkodók szövetségének nevében teljesítenie kell. Ezek a kötelességek valósággal egész könyvet tesznek ki és az elnök már teljesen kimerült, amint befejezte beszédét. A férjnek ünnepélyesen meg kellett ígérnie, hogy boldoggá teszi feleségét; ha ez haragszik, nyugalmat erőszakol magára, hogy még jobban fel ne bősztse; hogy szeszes italok élvezetétől tartózkodni fog, ha gyermekük születik, szigorúan a szabadgondolkodók elvei szerint nevelik s mindenkor jól, emberségesen bánnak vele, stb. A fiatal asszonykának nem kellett oly sokat ígérgetnie, de meg kellett fogadnia, hogy lemond férjével

való együtt-élésről, mihelyt konstatálná, hogy érzelmeik nem egyeznek és a kibékülés minden eszköze hiábavalónak bizonyul; esküvő után a szövetség elnöke egy tányérral járt körül s nagyon goromba volt, midőn észrevette, hogy a gyűjtött összeg még a terembérek költségeit sem fedezheti. — Egy rendkívül érdekes esküvő volt a minap Hobokenben is. A délceg vőlegény és a tiszteletkeltő menyasszony közt, akik mind a ketten Olaszország kék ege alól származtak, jelentékeny korkülönbség forgott fenn, a nő 65 éves volt, míg vőlegénye csak 35 tavaszt számlált. Pedig mind a ketten kora ifjuságuktól ismerték egymást, természetesen — a vőlegény ifjuságától fogva. A rejtély hamar megfejtődött. Az ősz menyasszony t. i. azt, aki most mint fess vőlegénye állt oldalán, keblén nevelte nagyra mert szoptatós dajkája volt. — Befejezésül még egy amerikai házasságkötés. Turtle Creekben (Pittsbury mellett) egy asszony áldott meg egy házassági frigyet. A tiszteletes asszony neve Mary Funk és férjével együtt az „egyesült testvérek”

úr ilyen szabatosan megvilágította véleményét és szabad bepillantást engedett az ő lelki világába, ki kell jelentenem, hogy teljesen egyetértek az ő véleményével, csak azt vélném még a törvényben meghatározandónak, hogy hány hold erdónél mondassék ki egy szakképzett altiszt tartásának a kötelezettsége.

Végül még annak az óhajomnak kell kifejezést adnom, hogy bár az összes erdőtiszt urak magukéva tennék azokat a szép elveket, melyek az „Értsük meg egymást” című válaszban kifejezésre jutnak s ne idegenkednének azok befogadásától.

Varga V. Antal.

Különfélék.

Eljegyzés. Mint örömmel értesülünk, Zárva Mihály m. kir. erdőőr az orsovai m. kir. erdőhivatalnál, lapunknak s törekvéseinknek egyik legbuzgóbb apostola mult hó 24-én jegyet váltott Grujeszku Dömötör osztrák-magyar államvasuti társulati erdőőr kartársunk házas, művelt hajadon leányával Mariskával. A boldog jegyesek f. hó 21-én fogják a házasság szén frigyét megkötni s miután ezen az ünnepélyen nagy elfoglaltságunk miatt a szíves meghívás daczára sem jelenhetünk meg, itt kívánunk a derék fiatal párnak zavar-talan, tartós boldogságot.

Csendőrök harca betörőkkel. Kassáról írják: Simon Ödön, pusztaszentlászlói földbirtokos istállójából betörök elhajtották a földbirtokos lovait s más jószágát. Az üldözésükre indult csendőrök utolérték a tolvajokat s mivel felszólításukra sem állottak meg, utánuk lőttek és az egyiket, Bugyi Ferencet le is lőtték. Erre a többiek leugráltak a lovokról és az erdőben a fák mögé huzódtak s onnan lövöldöztek a csendőrökre, miközben Mikola Imre csendőr karján meg is sebesült. Jó negyed óráig tartott ez a lövöldözés, amikor a betörőknek elfogyott a lőkészlete s miután Csonka Sándor és Szélpál Ferencz is megsebesült a csendőrök fegyverei által megadták magukat s megvasalva bekísérték őket Majsára. Bugyi Ferenc, kit hátulról keresztüllőttek, szállítás közben meghalt. Az elfogottak személyében veszedelmes lőköző banda került kézre.

A tenger ereje. Amerikában most a tengeri erőnek újfajta kihasználását tervezik. Arról van szó, hogy a tengeri hullámok erejét értékesítsék. Wright mérnök a tengerparton egy hullámtort állított föl amelynek gyakorlati eredménye tényleg beigazolta az e téren

szektájának templomát vezeti. Ha férje beteg, vagy bármikép akadályozva van kötelességei teljesítésében, felesége látja el az istentiszteletet, még prédikál is helyette. A tiszteletes urnak a napokban egy fiatal párt kellett volna összeadnia. De minthogy beteg volt, a felesége hajtattott ki helyette Turtle Creekbe és annak rendje és módja szerint megáldotta az ifju szerelmesek örök frigyét. Funkné asszony most mindenkinek eldicsekszik vele, hogy ő az első asszony Pensylvániában, aki házasságot megáldott.

tett elméleti számításokat. A motor berendezése a következő: A tengerbe mintegy 100 méternyire egy előépítmény nyulik be, melynek legszélsőbb végein három nagy uszony van; ezeket a hullámok természetesen mozgatják, vagyis emelik és süllyeszti. A gerendákkal emeltyűkarok vannak összeköttetésben, amelyek egy szivattyukészüléket mozgatnak, amely utóbbi egy acéllemezektől készült tartányt tölt meg így vízzel. A tartályban erős nyomás alatt álló víz egy turbinára hat, amely viszont egy dinamógép hajtására szolgál. Eddigél a három uszonnal átlag 9 lóerő kifejtését érték el és már most az a kérdés, hogy nagyobb vállalatok esetén hasonló sikert fognak-e elérni.

Megleptetések az állatvilágban. A felvidéki Horlyóban csuda történt. Egy gazdaembernek a napokban megellett a tehene s nagy meglepetésre szarvast hozott a villágra. Az újszülött szarvas egészen az erdei vad jeleit viseli magán, külseje és formája teljesen szarvasra vall s különös helyzete dacára eléggé jól érzi magát. Néhány évvel ezelőtt Abara községben is történt ilyesféle eset. Ott vadkan kerülvén a sertésnyájba, három-négy anyasertés került a természet játékának hatalmába s malacok helyett apró vaddisznóknak adtak életet.

Az afrikai telefon. Afrika közepén a bennszülöttek telefon útján is érintkeznek egymással, de ez a telefon meglehetősen elüt attól, amelyet mi használunk. De hogy ez a telefon is aránylag eléggé gyors, az bizonyos. A négerek vagy a tam-tam, vagy egy elefántfogból készült kürt útján értesítik egymást. Ez utóbbi egy a kürtbe helyezett fadarab tologatása következtében hét egymástól élesen megkülönböztethető hangot ad, amelyek több kilométerre hallatszanak. Ezzel a primitív telefonnal folytonos továbbítás útján naponta 300 kilométernyi utat tesz meg a hír. Néhány év előtt az Afrikában élő európaiak keveset tudtak erről a telefonról. A Kongó-állam egyik keleti tartományának kormányzója néhány év előtt futárt akart a szomszéd állomásra küldeni, mert az élelmiszer fogytán volt. A bennszülöttek azonban közölték vele, hogy a vonat, amely a kormányzó részére élelmiszereket hoz, már utban van és a 130 kilométernyire fekvő Bumba állomását érintette. Tehát a bennszülöttek már telefonon értesültek a vonat közeledéséről.

Kedélyes fegyház. Hogy Amerika az eredetiségek és a furcsaságok legbujább termőföldje, azt ujabban egy newyorki levél bizonyítja be, mely az ottani börtön-élet sajátságait írja le. A legnagyobb gonosztevőkkel, halálra ítélt gyilkosokkal úgy bánt a newyorki közönség és az illetékes hatóság, valósággal úgy, mint a macska az egérrel. Mintha csak nehezebbé akarná tenni az elítélte nézve az élettől való bucsuzást, kedélyessé teszik rá nézve az ítélet kihirdetése és annak végrehajtása közé eső napokat. Jelenleg egy elzüllött fogorvos ül a newyorki börtöncellák egyikében, aki az által érdemelte meg a halált, hogy egy bukott nőt megölt. Összeveszték a honorárium kérdésén és a vége az lett, hogy a látogató megölte a szerencsétlen leányt. Ez a gyilkos máskülönben nős ember, akit a felesége börtönében elítéltetése óta nap-nap után meglátogatott, ahol rendszeren együtt reggeliztek. Néhány nap előtt az elítélte neje azzal a panaszszal fordult a bíróhoz, hogy a börtönfelügyelő nem bocsátja be őt a férjéhez. A bíró maga elé idézte a fogház tisztviselőjét és haragosan vonta kérdőre a basáskodásért. A fogházfelügyelő azzal mentegetődzött, hogy eddig mindig olyan tivornyázás és kölcsönös berugas lett az elítélte és feleségének, valamint a többi meghívott jó barátak közös reggelizéséből, hogy a börtönőrökkel kellett a holtreszeg

vendégeket hazaszállítani. A bíró megtalálta a helyes középutat és eltiltotta ugyan a tömeges vendégeskedést de érvényre juttatta az elítéltnak azt a jogát, hogy ezentul is együtt reggelizhessen a feleségével. A reggeli akkor ér véget, mikor — este van.

Két leány — házaspár. Corunaban, a spanyol Galiciában a hatóságok egy nagyon sajátos esettel foglalkoznak. Az eset röviden ez: Marcela Gracia fiatal tanítónő, egy kapitánynak a leánya és Elisa Sanchez, egy angol nyelvtanító leánya házasságra lépett egymással. E végből Elisa Sanchez férjruhába öltözködött és hamisitoit okiratokkal férfinak adta ki magát.

Egy veszett eb áldozatai. Verseczen nagy riadalmat okozott a városban egy veszett kutya garázdálkodása. A veszett kutya hat embert, köztük két kis gyermeket mart meg. Egy fiatal embernek arcából harapott ki egy darabot. Egy három éves kis fiúnak ajakát tépte le. A dühös állatot végre Kiss Albert föld-birtokos lőtte agyon. A megmart emberek közül ötöt másnap szállítottak fel a Högyes-féle intézetbe. A rendőrkapitányság szigorú intézkedéseket tett, mert valószínű, hogy a veszett kutya más kutyákat is megmart.

A golyó alaku villám. Az atmoszféra legtalányszerűbb és ritkább jeleenségei közé tartozik a golyó alaku villám, mely föltűnő módon leginkább Schleswig-Holsteinban jön elő. M. hó 2-án Rendsburgban egy golyó alaku villám pörzsölte föl egy parasztnak a házat. A majorság tulajdonosa a feleségével a szobában ült, mikor a tükör közelében egy kerek, forgó tűzgolyót láttak, mely csakhamar szétpukkant és eltűnt. Szétpukkanása azonban a legkisebb zajjal sem járt. Oly erős, kénhez hasonló szagot hagyott hátra, hogy a paraszt és felesége kimenekültek a szabadba. De alig, hogy kiléptek, nagy rémülettel látták, hogy az egész ház lángokban áll s csakhamar teljesen leégett, daczára a gyors segítségnek. A golyó alaku villám behatol a szobába is s vagy a levegőben lebeg, vagy a földön gurul tovább. 1719-ben a Brest melletti Quesnon íalu templomára három golyó alaku villám ereszkedett le az égből s a templomot teljesen elhamvasztotta.

Tapolczafő pusztulása. A Pápa melletti Tapolczafő községben óriási tűzvész pusztított. A tűz délután 2 órakor ütött ki a falu felső részén és nagy széllel szitva, pár óra alatt 160 lakóházat a hozzájuk tartozó melléképületekkel együtt elhamvasztott. A férfiak a mezőn voltak, a gyermekek és asszonyok tételetlenül állottak a tűzvészszel szemben. Három órakor értek ki a pápai tűzoltók három fecskendővel, 40 emberrel, ezenkívül a teveli, norápi és kovácsi tűzoltók is kivonultak, de két oldalon égvén a főutca nem hatolhattak be és csak a meg nem támadt részek, mintegy 60 ház megmentésére szorítkozhattak. A nyomor óriási. A takarmány és butorok bennégtek, az állatok legnagyobb része szerencsére kint volt a réten. Belák a pápai főbíró a szerencsétlen tűzkárosultak javára gyűjtést indított. Az óriási tűzvész csaknem az egész községet elhamvasztotta. Három ember, óriási mennyiségű ló és marha is a tűz áldozatául esett. A tűz keletkezésének oka eddig még ismeretlen.

Szalmakalapos lovak. Páris új láiványossággal gyarapodott a legutóbbi kánikulás napok során. Az állatvédők egyesülete számolván azzal a körülménnyel, mennyire megviseli a heves napfény a lovakat és mennyire molesztálja a szegény párákat a legyek, nem éppen tetszetős alaku, de fölötté czélszerű szalmakalapokat gyártottak garmada szám. A kalapokat most ingyen osztják szét a jelentkező kocsisok között s az eddig felszalmakalapozott lovak igen vigan hatnak emberibb

formájukban. A kalap elfödi egész fejüket, csak a fülük számára van benne két tágas lék. A nevezetes ujdonság persze nagy lendületnek indította — pedig kánikula van Párisban is — az élc- és szójátékgyártást s megkezdték munkájukat a francia nyelvnek azok a mivelői is, a kik sürgősen szoktak gondoskodni róla, hogy a Párisban termelt új fogalmakra mihamarok megfelelő francia szó akadjon.

A legnagyobb orvosi számla. Az orvosi számlák közt a legnagyobb rekordot ketségtelenül dr. Browning filadelfiai orvos számlája érte el. Ez az orvos Mager szenátor örököseinek 199.000 dollárról szóló számlát nyújtott be. Dr. Browning az elhalt szenátort huszonegy hónapon keresztül kezelte és több utazásán kísérte is. Természetesen ezeket az utakat jól megfizette magának. Minden éjszakai látogatásért 200 koronát számított. Az örökösök visszautasították ezt a számlát. Az orvos pedig most perel.

A legdrágább bor. A legfinomabb és legrégebbi rajnai bor Bréma város tanácsházának pincéjében van 1624-ből Rózsabor a neve. Minden csöppjéért egy aranyt fizetett a 60-as években a porosz király, de nem sokat adtak el belőle. Jól tudnak a brémai kereskedők számítani; mert beszerzése évében e bornak oxhoftja (234 liter) 60 tallér (108 forint) volt, az ára kamatos kamattal 1872-ig 8600 millió forintra emelkedett és így minden csöppje 4000 tallért (7200 forint) ért. E borból a német költők kiralya, Goethe kapott ajándékba 1823-ban tizenkét palackkal. Üvegenként értéke ekkor négy millió forint volt, egy pohárja 544,760 forintba, minden csöppje 600 forintba került volna.

Szerkesztői üzenetek.

Magdó Márton urnak, Radváncz. K. kartárs előfizetése augusztus 15-ig van rendezve. Üdvözlét! **Dobek István** urnak Pozsony. Előfizetése az év végeig rendben van. **Szodos Árpád** urnak. Nagy-Baár. A vonatkozó pályázat lapunk múlt számában jelent meg. Talán legezelszerűbb lenne a kérvényt személyesen beadni, ámbár nem sok reménnyel biztathatjuk. **Viszánik György** urnak. Orosz-Mokra. Lapunk rendszeren minden kedden reggel kerül a postára s így az Ön utolsó postáján már szerdán délután ott van, hanem nyilván az önök falusi postája közlekedik rosszul s onnan van a késedelem. **Varga V. Antal** urnak, Terecseny. Előfizetése szeptember 30-ig tart. A harkályról irt ezikk legközelebb jön. Dolgozatait mindenkor szívesen látjuk és a lehetőséghez képest közöljük. Üdvözlét! **Zárva Mihály** urnak, Orsova. A lakodalmon megjelenő kartársak közt kérjük lapunknak híveket szerezni. Jó mulatást!

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

TÁBLÁKAT.

Erzsébet emlékfák megjelölésére,
Legeltetési és más tilalmi táblákat
bármely nyelven, esetleg egyszerre
három nyelven is tartós anyagból,
lemoshatlan festéssel legutányo-
sabbban készít

Winkler Gusztáv
Szászsebesen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Első rangu egyenruházati intézet



Blum és Társa



Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherczeg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.



POLGÁRI RUHÁK



a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készségeel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árák által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.
Ő császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.



Jutányos árák.



STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája

Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árák mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

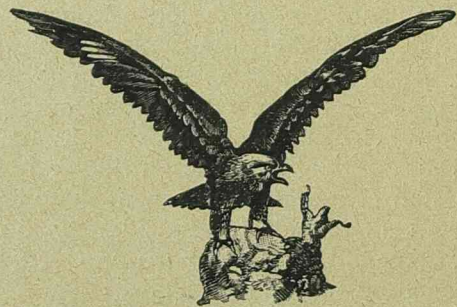
MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK ÉKSZERÉK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szőrmés vadat kitömésre.

Jutányos árák, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.